

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE
DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN
ARMOEDEBESTRIJDING
EN DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet houdende de rationalisering van fiscale
gunstmaatregelen
- Definitieve goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering

Op 22 december 2017 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen principieel goed (VR 2017 2212 DOC.1445/1BIS en bijlagen). Het betrof een aantal rationaliseringsmaatregelen in verschillende domeinen met het oog op de aanpassing van fiscale gunstmaatregelen op basis van hun effectiviteit en hun maatschappelijke noodzaak. Het gaat daarbij om:

- het opheffen van niet of onderbenutte maatregelen;
- het wegwerken van knelpunten die leiden tot de onderbenutting;
- een administratieve vereenvoudiging voor de burger of de overheid;
- een actualisering van verouderde terminologie of verwijzingen

Voor een gedetailleerde bespreking wordt verwezen naar de memorie van toelichting.

In wat volgt wordt ingegaan op de adviezen van de verschillende strategische adviesraden, van de Raad van State en van andere overheden en instellingen en de eventuele wijzigingen die daar het gevolg van zijn.

1.2. Adviezen strategische adviesraden (SAR)

a) Sociaal-Economische Raad Vlaanderen (SERV)

De SERV meldde op 22 januari 2018 gezien de beperkte beleidsimpact geen advies te zullen formuleren.

b) Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (SARO)

Op 24 januari 2018 gaf de SARO een positief advies bij het voorontwerp. De Raad beperkte zich in haar advies tot de maatregelen m.b.t.

- de vrijstelling van onroerende voorheffing (OV) voor de verbouwing van een winkelpand en voor vervangbouw;
- de wijzigingen in het verkooprecht voor ruilvereenkomsten van onbebouwde landgoederen.

De laatste maatregel wordt zonder opmerking positief beoordeeld. Wat betreft de vrijstelling OV worden de uitgangspunten en doelstellingen zoals omschreven in de memorie (terugdringen

ruimtebeslag, financiële ondersteuning voor aanpak leegstaande of verwaarloosde bedrijfsruimten, link met handelsvestigingsbeleid) door de SARO expliciet bevestigd.

c) Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)

Per brief van 31 januari 2018 meldde de Minaraad geen advies uit te brengen over het voorontwerp.

d) Mobiliteitsraad Vlaanderen (MORA)

De MORA ondersteunde in zijn advies van 30 januari 2018 de vereenvoudiging van de regelgeving en gaf advies bij de maatregelen in artikel 8, 9, 10 en 11.

Met betrekking tot de toelichting bij de opheffing van de vermindering voor havenvoertuigen (artikel 8 van het voorontwerp) merkt de MORA op dat enkel in de haven van Gent voertuigen in het bezit zijn van een nummerplaat van de haven. De MORA vindt bovendien wel draagvlak voor de maatregel zelf (in combinatie met de vrijstellingsmogelijkheden in artikel 9).

De MORA stelt voor om m.b.t. de voertuigen die “af en toe” gebruik maken van de openbare weg (cf. artikel 9, 2°) het criterium in punt 2° te wijzigen van ‘maximaal 500 km per jaar op tolwegen’ naar ‘maximaal 500 km per jaar op de openbare weg’. Ook al kan de redenering van de MORA worden gevolgd, in de praktijk is het voorstel niet uitvoerbaar. Slechts één van de service providers geeft momenteel een overzicht van de gereden kilometers op niet-tolwegen, bijgevolg kan de vrijstelling niet automatisch op dit criterium worden toegekend. Een rittenblad op basis van het aantal kilometers dreigt bovendien de procedure administratief nog te verzwaren.

Ook het voorstel om een havenvoertuig op basis van zijn aard, gekoppeld aan de definitie in het decreet van 28 maart 2014, vrij te stellen, kan niet zomaar worden gevolgd. Volgens die definitie kunnen ook ‘gewone’ vrachtwagens als havenvoertuig worden beschouwd. Handhaving op basis van uiterlijke kenmerken, wat bv. wel kan voor terminaltrekkers die uit hun aard worden vrijgesteld, wordt op die manier onmogelijk. Havenvoertuigen met een havennummerplaat die niet buiten het afgebakende havengebied komen, zijn echter niet onderworpen aan verkeersbelasting.

De wijzigingen in artikel 10 en 11 worden door de MORA verwelkomd als vereenvoudiging.

e) Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV)

De SALV vindt het in zijn advies van 26 januari 2018 positief dat aandacht wordt besteed aan de vereenvoudiging van regelgeving en onderschrijft de landbouwgerelateerde maatregelen in artikel 9, 1°, en drukt zijn appreciatie uit voor de hervorming van het verlaagd verkooprecht voor ruilovereenkomsten van onbebouwde landgoederen (artikel 12).

f) Vlaamse Woonraad (VWR)

De VWR meent dat de bekommernis om maatregelen te vereenvoudigen en/of te rationaliseren terecht is, maar merkt ook op dat deze bekommernis ook steeds moet worden afgewogen aan de vooropgestelde doelstellingen en/of effecten die de maatregel beoogt.

De algemene opmerking dat een wijziging van fiscale maatregelen met een ruime impact in het beleidsveld wonen ook mede moet worden beoordeeld vanuit het betrokken beleidsveld, kan worden bijgetreden. Het ontwerp is dan ook een gezamenlijk initiatief van o.m. de minister, bevoegd voor fiscaliteit, en de minister, bevoegd voor wonen.

De VWR stelt m.b.t. de belastingvermindering bij renovatie in zones voor positief grootstedelijk gebied eerder een hervorming voor dan een opheffing (cf. artikel 2). De Vlaamse Regering heeft er echter voor gekozen om het stedelijk weefsel en woonpatrimonium in de steden te versterken door middel van een hervorming van het verkooprecht (verlaging van het algemene tarief voor een gezinswoning van 10% naar 7%, een extra korting voor woningen in centrumsteden en de Vlaamse rand en voor ingrijpende energetische renovaties), waardoor een directere impact mogelijk is op de

keuze van de woonplaats. In het voorontwerp zijn bovendien in artikel 7 nog maatregelen opgenomen die een positieve invloed hebben op het stedelijk weefsel.

De afschaffing van de belastingvermindering voor renovatie-overeenkomsten (artikel 3) treedt de VWR bij. De VWR vraagt wel voldoende inspanningen om de ongeschiktheid en/of onbewoonbaarheid te voorkomen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt nu in de eerste plaats bij de gemeenten. Er wordt slechts een gewestelijke heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen geheven op ongeschikte en onbewoonbare woningen die opgenomen zijn in de inventaris als de gemeente zelf geen heffing voorziet die voldoet aan de vereiste minima.

De afschaffing van de belastingvermindering voor renovatiewerken aan woningen die worden verhuurd aan een sociaal verhuurkantoor (SVK) (artikel 3) wordt verantwoord door een rationalisering van de diverse incentives voor SVK-verhuringen. Ook de VWR erkent dat een veelheid aan stimuli niet optimaal is. De Vlaamse Regering opteert daarom voor het meest laagdrempelige instrument, nl. een verlaging van de onroerende voorheffing (artikel 5, 3°). Deze verlaging toepassen voor alle sociale woningen, zoals de VWR voorstelt, is echter budgettair niet haalbaar (een verlaging van de OV van 2,54% tot 2,4% voor SVK-woningen kost van 194k euro in 2019 tot 520k euro in 2027; een vermindering voor alle sociale woningen tot nog maar 2,5% kost reeds 1,4 miljoen euro in 2019 tot 2,4 miljoen in 2027).

Wat betreft de optimalisering van de vrijstelling voor de ombouw van winkelpanden naar woningen (artikel 7) is de VWR positief, maar formuleert hij enkele aandachtspunten:

- gebouwen voor het bedrijf van een ambachtsman die rechtstreeks in contact staat met het publiek vallen nog steeds binnen het toepassingsgebied en voldoen aan de definitie van een kleinhandelsactiviteit als er producten worden verkocht. Dit zal quasi steeds het geval zijn (bvb. een schoenmaker zal veters verkopen; een slotenmaker zal hangsloten en sleutels verkopen; een fietsenmaker zal fietslampen, -bellen en -sloten verkopen, ...);
- de beperking tot onroerende goederen met een kleinhandelsactiviteit sluit aan bij de huidige maatregel. De uitbreiding tot scholen, magazijnen, ... zou dus verder gaan dan een optimalisering van een onderbenutte maatregel;
- de afbakening in kernwinkelgebied en winkelarm gebied is bedoeld om de gemeenten, die de eerste actor zijn in de bestrijding van leegstand, het heft in handen te geven. Een winkelarm gebied kan eender welk geografisch af te bakenen gebied betreffen. Dit kan zowel de periferie (buiten de bebouwde kom) omvatten als aanloop- of uitloopstraten in de bebouwde kom die vroeger deel uitmaakten van het kernwinkelgebied. Een 'uitbreiding' naar de aanloop- of uitloopstraten zoals de Woonraad vraagt, is bijgevolg niet nodig omdat zij reeds kunnen gevat worden door de gemeente als winkelarm gebied;
- ombouw van een winkelpand naar een sociaal woonproject valt binnen het toepassingsgebied van de maatregel als aan alle voorwaarden (inclusief de inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister) is voldaan;
- de mogelijkheid om te sturen via stedenbouwkundige verordeningen is geen voorwerp van een fiscaal decreet.

De kanttekening van de VWR bij de beperking van de vervangbouw van onbewoonbare of ongeschikte woningen tot woningen en bedrijfsruimten op gewestelijke inventarissen is een gevolg van de decentralisering naar en responsabilisering van de gemeenten. Het is niet meer aan het gewest om stimuli te voorzien voor gebouwen op gemeentelijke inventarissen.

Voor de vrijstelling van OV voor een vervanging van bedrijfspanden wordt niet bepaald welke functie het nieuwe pand (woning of bedrijfsruimte) moet hebben. Het is eventueel aan de gemeente om via stedenbouwkundige verordeningen op te treden. De beperking van de vermindering is ingegeven door billijkheid en bepaald op basis van de gemiddelde OV voor woningen resp. bedrijfsruimten.

M.b.t. de opmerking over de OV-vermindering voor kinderlast en de afschaf van de provinciale opcentiemen kan gemeld worden dat het basisbedrag van de vermindering is opgetrokken zodat de vermindering bij ongewijzigd beleid gelijk blijft, net als de fiscale druk.

g) conclusie SAR

Het voorontwerp van decreet werd niet aangepast op basis van de adviezen van de SAR. Het advies van de Raad van State werd op 22 februari 2018 gevraagd op basis van het principiële goedgekeurde voorontwerp.

1.3. Andere adviezen

Op 23 februari 2018 bezorgde de federale minister van Financiën zijn advies over de technische uitvoerbaarheid van de maatregelen die ingrijpen in de personenbelasting (artikel 2, 3, 4 en 21). Hierin werden geen opmerkingen geformuleerd.

Het Waalse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest reageerden niet op de adviesvraag.

Het advies van het Rekenhof van 14 februari 2018 over de naleving van de fiscale loyaleiteit meldde dat m.b.t. de opheffing van belastingverminderingen in de personenbelasting geen advies vereist is over de naleving van het principe van progressiviteit.

1.4. Advies Raad van State

De Raad van State bracht op 26 maart 2018 advies 63.026/3 uit over het voorontwerp van decreet. De aanpassingen die de Raad suggereerde, werden gevolgd:

- artikel 6 werd wetgevingstechnisch anders geformuleerd;
- de inwerkingtreding van artikel 1 gebeurt volgens de algemene regels;
- in de memorie van toelichting werd de inwerkingtreding in aanslagjaar 2019 gemotiveerd.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2017 2212 DOC.1445/1BIS).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2017 2212 DOC.1445/1BIS).

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2017 2212 DOC.1445/1BIS).

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2017 2212 DOC.1445/1BIS).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen;
- 2° de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie

Bart TOMMELEIN

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke Schauvliege

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van decreet en de memorie van toelichting.
- het advies van de SERV, de MORA, de Minaraad, de SARO, de Vlaamse Woonraad en de SALV;
- het advies van het Rekenhof en van de federale minister van Financiën;
- het advies van de Raad van State.